

Vad innebär klimatanpassning

KSLA november 2018

Tomas Johansson, Jordbruksverket

"Ingen riktig nederbörd på flera år"

Just nu råder stor vattenbrist på Öland. Grundvattennivån är den lägsta på många år. Privatpersoner uppmanas vara sparsamma med vattnet, men för lantbrukare med ett stort antal djur är det inte så lätt.

använder mycket vatten, påverkas de självklart av läget. En av dem är just Johan Ålund. Han har 300 köttfjäder på sin gård i Vickleby. Vattennivån i brunnsarna är väldigt låg. Därför har han nu under vintern fått allierats vatten från egen brunn med vatten från det kommunala, något

FAKTA

Åtgärdsinvesteringar i Kalmar, Borgholm och Mörybylånga kommun

- Vattenledning på havsbotten mellan Revsudden och Stora Rör.
- Nya uttagbrunnar kommer att anläggas i alla kommunerna och underhållet av de befintliga brunnsarna kommer att öka.
- Det kommer byggas nya vattenreningsanläggningar så omlöser där vattnet i dag inte håller tillräcklig

Jordbruksaktuellt mars 2016

Ökade vallskörden med 300 procent

Bröderna Wahlström i Skärlov på sydöstra Öland var trötta på torkan och vill foderproduktionen till gårdens mjölkkor. Lösningen blev en damm och resultatet blev en ökning i skörderesultatet.

mars 2017

maj 2017

Västra Götaland i stabsläge

Den 23 juli valde länsstyrelsen i Västra Götaland att gå upp i stabsläge för att prioritera arbetet med torkan i länet.

juli 2018

2018-11-21

Debatt 25 juli

Sveriges mjölkbönder: Vi har ingen torkkris

LÖNSAMHETSBRISTEN ÄR BETYDLIGT STÖRRE ÄN GROVFODERBRISTEN!

Att förändra vår värld:

Agenda 2030 för hållbar utveckling

En livsmedelsstrategi för Sverige

- fler jobb och hållbar tillväxt i hela landet

Vem har ansvaret?

Betänkande av Klimatanpassningsutredningen

Stockholm 2017

Handlingsplan för klimatanpassning

Jordbruksverkets arbete med klimatanpassning
inom jordbruks- och trädgårdssektorn

TORKA-uppdraget 2017 – Hur möter Sverige nästa torka?

Förslag och sammanfattningar baserat på
konferens, workshops och studieresa

Jordbrukets behov av vattenförsörjning

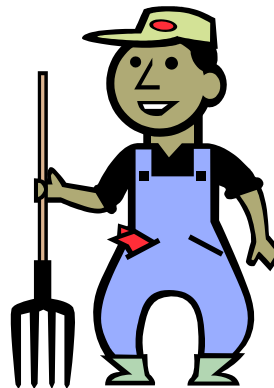
Avvattnings av jordbruksmark i ett förändrat klimat

- Mål
- Avgränsningar
- Modell
- Variabler
- Data
- Lösning

Marknad

Väder

Konsumenter

Trender

Banker

Skatter

Stöd

Regler

Lagar

Bröd och skådespel

Navigare necesse est

Bröd och skådespel

Navigare necesse est

- Skatter och stöd
- Lagar och regler
- FoU, utbildning, information

Bröd och skådespel

Navigare necesse est

- Skatter och stöd
- Lagar och regler
- FoU, utbildning, information

- Väljare
- Experter
- Jordbrukare

Konkret klimatanpassning

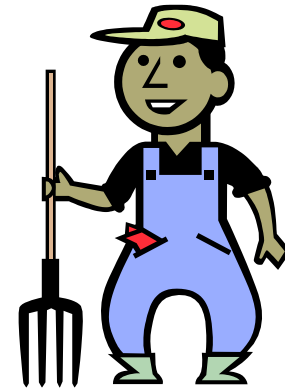
Konkret klimatanpassning

Nya grödor

Jordbrukarens alternativ

1. Täckdika, anlägga bevattningsdamm, köpa bevattningsmaskin
2. Bygga en större lada
3. Köpa foder av grannen

Jordbrukarens alternativ

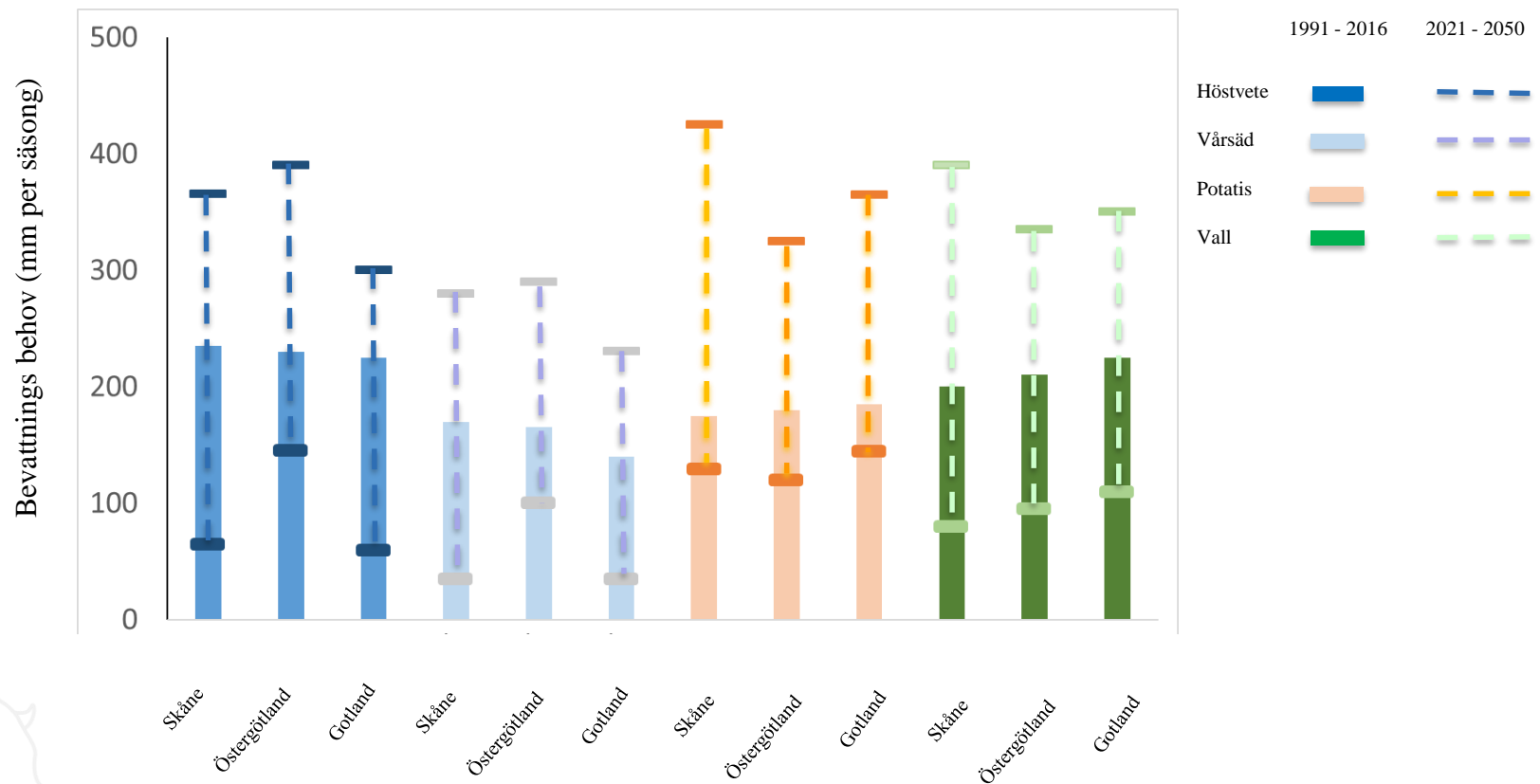
1. Täckdika, anlägga bevattningsdamm, köpa bevattningsmaskin
2. Bygga en större lada
3. Köpa foder av grannen
4. Avveckla, sälja, gå i konkurs

Klimatet förändras – men hur

BEVATTNINGSBEHOV

Data från rapporten Jordbrukets behov av vattenförsörjning, tabell 10

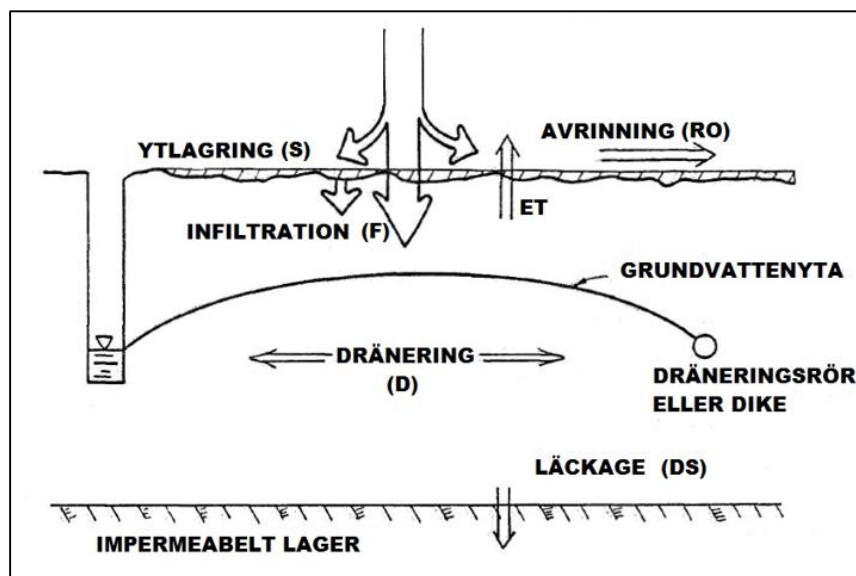
DEN GAMLA SVENSKA
BONDEPRAKTIKAN

FABRIK

Dikesavstånd på plana områden

På olika jordarter används följande dikesavstånd:

täta leror och mjälor	14—16 m
tät mo	16—18 m
ganska lös mo	20—22 m
lös mo	24—26 m
lös sand (vid behov)	30—40 m
grynlera och gyttja (sprickor på över 1 m djup)	50—60 m
grynmjåla (sprickor på över 1 m djup)	30—40 m
gyttjig lera och mjåla (sprickor på över 1 m djup)	25—30 m
gyttjejordar utan sprickor	18—20 m
starrtorv	18—20 m
vitmosstorv	16—18 m

Klimatanpassning är i sig inget självändamål,
utan är en förutsättning för att vi ska ha
en möjlighet att nå andra mål.

Jordbruksverket Handlingsplan för klimatanpassning, mars 2017

Anpassningen sker vid investeringar och andra större förändringar

- Val av produktionsinriktning och produktionssystem
- Investeringar i markanläggningar och byggnader
- Byte av grödor och odlingssystem

Klimatanpassning av jordbruket förutsätter att

- det finns jordbruksföretagare med framtidstro, vilja och förutsättningar att driva jordbruk och utveckla sin verksamhet,
- jordbruksföretagen är lönsamma så att det skapas utrymme för nödvändiga investeringar,
- det finns tillgång och kompetens för att fatta rätt beslut i samband med investeringar och andra förändringar.

Råd

- Politiker: Formulera mål och handlingsplaner för hållbar livsmedelsproduktion, inte för klimatanpassning!
- Experter: Forska om livsmedelsproduktion, men glöm inte klimatet!
- Studenter: Satsa på grundläggande kunskaper om hur jordbruk påverkas av klimatrelaterade faktorer
- Jordbrukare: Lita på omdöme och erfarenhet, lyssna på experten
- Konsumenter: Kanske inte alltid välja det billigaste